

Antikoagulantia och trombocythämmare, tillfällig utsättning inför elektiv operation

Sammanfattning

Riktlinjen beskriver handläggning vid tillfällig utsättning av antikoagulantia och trombocythämmare inför elektiv operation.

Förändringar sedan föregående version

Förändrad i sin helhet i syfte att följa aktuella nationella riktlinjer. Länkar till nationella riktlinjer har infogats.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Förändringar sedan föregående version.....	1
Bakgrund.....	1
Förutsättningar	2
Ansvar	2
Antikoagulantia och operatörens ansvar.....	2
Preparat	2
Antikoagulantia.....	2
Trombocythämmare	2
Värdera	2
Waran	3
LMH.....	3
NOAK.....	3
Trombocythämmare.....	3
Dokumentinformation.....	4
Referens- och länkförteckning.....	4

Bakgrund

Riktlinjen baseras på kliniska råd för behandling med nya perorala antikoagulantia sammanställda av Svenska Sällskapet för Trombos och Hemostas [1-2]. Även Janusinfo har bra information [3].

Förutsättningar

Ansvar

Antikoagulantia och operatörens ansvar

Det åligger operatören att förvissa sig om att aktuellt PK-värde är rimligt och att typer och doser av antikoagulantia före operationsstart inte kontraindicerar ingreppet. Balansgången gentemot ökad trombosrisk balanseras ibland med hjälp av ordinerande specialitet eller koagulationsjour. Om antikoagulationen bedöms för kraftig åligger det operatören att uppskjuta operationen tills åtgärder vidtagits för att säkra hemostasen.

Operatören ansvarar också för att antikoagulationen postoperativt är rimlig ur blödningsrisksynpunkt.

Preparat

Antikoagulantia

- Warfarin
- NOAK = Nya Orala AntiKoagulantia
 - apixaban (Eliquis®)
 - rivaroxaban (Xarelto®)
 - dabigatran (Pradaxa®)
 - Edoxaban (Lixiana®)
- LMH = lågmolekylära hepariner
 - dalteparin (Fragmin®)
 - enoxaparin (Klexane®)
 - tinzaparin (Innohep®)

Trombocythämmare

- ASA (Trombyl®)
- Clopidogrel (Plavix®)
- Ticagrelor (Brilique®)
- Prasugrel (Effient®)
- Dipyridamol (Persantin®)

Värdera

- Njurfunktion (eGFR)
- AK-indikationens styrka
- Blödningsrisk/omfattningen av kirurgin

eGFR: (140-ålder) x vikt x
k = 1,23 för män, 1,04 för kvinnor

I kallelsen till operationen ska patienten uppmanas att kontakta AK-mottagningen (eller sin vårdcentral om den sköter ordination av antikoagulantia) i god tid (minst 10 dagar) före planerad operation.

Planeringsmottagningen bör förvissa sig om att AK-mottagningen eller patientens vårdcentral är informerade om den förestående operationen.

Waran

Sätts vanligen ut 5 dagar före operation, tidigare hos patienter med låg underhållsdos Waran.

Kontakta AK-mottagningen i god tid, minst 10 dagar preoperativt.

LMH

Behandlingsdos utsätts 24h före ingreppet. Profylaxdos avstås 12h före ingreppet. Åter-/insättning aktuellt från 6h efter kirurgi eller ryggstick. Kvarliggande epidural-/spinalkateter kräver planering av LMH-doser.

NOAK

Sätt ut NOAK preoperativt enligt tabell på SSTH:s hemsida: [NOAK 241022](#). eGFR och blödningsrisk avgör tillsammans med typ av preparat tidpunkt för utsättning. Återinsättning av Waran/NOAK berörs också i detta dokument, ska ordineras av den ansvariga avdelningsläkaren (alternativt operatören efter en poliklinisk operation).

Trombocythämmare

- Avbryt behandling med ADP-receptorhämmare 5–7 dagar före operation, se tabell nedan.
- Behåll ASA fram till dagen före kirurgi. Avstå trombocythämmare på operationsdagen. Längre uppehåll kan behövas inför särskilt blödningskänslig kirurgi, inklusive viss urologisk kirurgi som TUR-P samt lever-/njurbiopsi.
- Vid hög trombosrisk bör respektive specialistläkare (kardiolog, strokeansvarig, kärlkirurg med flera) kontaktas för att diskutera perioperativ handläggning. Det kan t.ex. röra dubbel

trombocythämning efter PCI-behandling med DES (Drug Eluting Stent). Sådan rekommenderas starkt 12 mån efter stentning och i vissa fall kan turordningen/tajmingen av ingreppen justeras.

	ASA (Trombyl®/ Asasantin®)	Clopidogrel (Plavix®)	Ticagrelor (Brilique®)	Prasugrel (Effient®)	Dipyridamol (Persantin®)
Utsättning preop	1 dygn	5 dygn	5 dygn	7 dygn	2 dygn

Dokumentinformation

För innehållet svarar

Fredrik Smith, överläkare, VO AnOpIVA/anestesi, SÄS

Remissinstanser (utgåva 1)

Verksamhetschefer, SÄS

Fastställt av

Jerker Nilson, chefläkare, SÄS

Nyckelord

Hematologiska medel, antikoagulantia, blodförtunningsmedel, antitrombiner, trombinhämmare, operationer, kirurgi, läkemedel, läkemedelsbehandling

Referens- och länkförteckning

1. Svenska Sällskapet för Trombos och Hemostas
<https://www.ssth.se/wp-content/uploads/2024/10/Riktlinjer-NOAK-241022.pdf>
2. Svenska Sällskapet för Trombos och Hemostas (Trombocytråd okt-20 REN)
www.ssth.se/wp-content/uploads/2020/10/Trombocytra%CC%8Ad.pdf
3. Orala antitrombotiska läkemedel vid blödning och inför kirurgi hos vuxna. Janusinfo.se
<https://janusinfo.se/behandling/expertgruppsutlatanden/hjar-tochkarlsjukdomar/hjartochkarlsjukdomar/oralaantitrombotis-kalakemedelvidblodningochinforkirurgihosvuxna.5.636fcfoc186707f25a240334.html#svid53Uppehallinforplaneradkirurgi>

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Fredrik Smith, (fresm3), Överläkare

Godkänd av: Jerker Nilson, (jern1), Chefläkare

Dokument-ID: SAS9642-738863596-49

Version: 8.0

Giltig från: 2025-04-01

Giltig till: 2027-03-31